

Toelichting voor het innemen van standpunten op grond van artikel 3 Waterschapswet t.a.v. de waterschapsreglementering op basis van de herziene Waterschapswet, voor de waterschappen Noorderzijlvest, Hunze & Aa's, Reest & Wieden en Velt & Vecht

Samenvatting van de standpunten

Velt & Vecht

	AB	Borging	Agrarisch/bedrijven/natuur	kiesdistricten	Aanwijzing organisatie	db
Denkrichting provincie	21	7	3/3/1	nee	LTO	
Art.3 waterschap	21	7	3/2/2	nee	LTO	4
Standpunt provincie	21	7	3/3/1	nee	LTO	4

Reest & Wieden

	AB	Borging	Agrarisch/bedrijven/natuur	kiesdistricten	Aanwijzing organisatie	db.
Denkrichting provincie	25	8	4/3/1	nee	LTO	
Art.3 waterschap	25	8	4/3/1	ja	LTO	5
Standpunt provincie	23	8	4/3/1	nee	LTO	4

Hunze & Aa's

	AB	Borging	Agrarisch/bedrijven/natuur	kiesdistricten	Aanwijzing organisatie	db
Denkrichting provincie	21	7	4/2/1	nee	LTO	
Art.3 waterschap	21	7	4/2/1	nee	LTO	4
Standpunt provincie	23	7	4/2/1	nee	LTO	4

Noorderzijlvest

	AB	Borging	Agrarisch/bedrijven/natuur	kiesdistricten	Aanwijzing organisatie	db.
Denkrichting provincie	23	7	4/2/1	nee	LTO	
Art.3 waterschap	23	7	4/2/1	nee	LTO	4
Standpunt provincie	23	7	4/2/1	nee	LTO	4

Toezicht

Het preventief toezicht in de reglementen wordt beperkt tot peilbesluiten;

Het repressief toezicht in de reglementen wordt beperkt tot besluiten tot aanleg en verbetering van waterstaatswerken die een belangrijk gevolg hebben voor de waterstaatkundige situatie en besluiten tot oprichting en deelneming in een rechtspersoon.

Aanleiding

In december 2007 treedt naar verwachting de herziene Waterschapswet (Wet modernisering waterschapsbestel) in werking. Als gevolg hiervan moeten alle provinciale waterschapsreglementen worden aangepast. Het implementatietraject kent een strakke tijdsplanning. Dit in verband met de landelijke waterschapsverkiezingen in het najaar van 2008. De planning voorziet een inwerkingtreding van de nieuwe reglementen op 1 april 2008.

Gelet op de grootschalige veranderingen in de wet, worden nieuwe reglementen vastgesteld. De kiesreglementen kunnen vervallen omdat ze worden vervangen door een AMvB. Het overgangsrecht voor de waterschappen blijft in stand, omdat is gebleken dat er nog gebruik van wordt gemaakt. De voorbereiding van de reglementering voor de waterschappen (Drenthe, Groningen en Overijssel) zijn opdragen aan een commissie ex artikel 6 Waterschapswet bestaande uit de gedeputeerden water van de betrokken provincies.

De notitie is de onderbouwing voor zowel de standpunten van Gedeputeerde Staten van Groningen en Overijssel als de commissies ex artikel 6 Waterschapswet.

Omdat het merendeel van de waterschappen in Nederland interprovinciaal is, heeft de IPO-adviescommissie Water (waarin alle gedeputeerden water van de provincies zijn vertegenwoordigd) in 2006 een lijn ontwikkeld. Deze lijn is door gedeputeerde Klip en de commissies ex artikel 6 met de benodigde regionale differentiatie gehanteerd voor de discussie in het artikel 3 overleg. Deze lijn wordt gehanteerd als beoordelingskader voor de voorstellen van de waterschappen zoals die in het artikel 3 overleg zijn ingebracht. In het onderstaande worden de standpunten toegelicht. Er wordt weergegeven welke keuze voorligt, de gevolgde lijn in het artikel 3 overleg, de voorstellen van de waterschappen en een toelichting op het standpunt zowel van GS als de commissie ex artikel 6.

Ad. 1. Toelichting op standpunt omvang algemeen bestuur

Voorliggende keuze

De wet maximeert de omvang van het algemeen bestuur op 30 leden. Het minimum aantal leden is 18.

Gevolgde lijn artikel 3 overleg

Het ligt voor de hand om de huidige omvang van de algemene besturen te handhaven. Immers de besturen liggen al binnen de bandbreedte van de gewijzigde wet. Echter bij de bepaling van het totaal aantal zetels in de algemene besturen dient steeds het wettelijk uitgangspunt voor ogen te worden gehouden, dat – in het voetspoor van de gangbare tendens bij gemeenten en provincies – in beginsel gestreefd wordt naar een verkleining van de algemene besturen van waterschappen, dit met het oog op bevordering van de doelmatigheid en slagvaardigheid van de besluitvorming.

Vervolgens kijkend naar de regionale differentiatie (aantal hectares, aantal km wateroppervlak, aantal km sloot, aantal km dijk, aantal installaties, aantal inwoners), betekent dit het volgende:

waterschap Noorderzijlvest	23 zetels
waterschap Hunze & Aa's	23 zetels
waterschap Reest & Wieden	23 zetels
waterschap Velt & Vecht	21 zetels

Met uitzondering van Velt & Vecht betekent het bovenstaande dat de algemene besturen ten opzichte van de huidige situatie worden verkleind. Hunze & Aa's en Noorderzijlvest verkleinen beide met 7 zetels en Reest & Wieden met 2 zetels.

De waterschappen Noorderzijlvest en Hunze & Aa's staan een forse verkleining van hun algemene besturen voor. Hunze & Aa's kwam in het artikel 3 overleg zelfs met het voorstel van 21 zetels.

Voorstel waterschappen in artikel 3 overleg

Tijdens het artikel 3 overleg is gebleken dat de waterschappen zich konden verenigen met de denkrichting van de provincies ten aanzien van de voorgestelde grootte van de algemene besturen.

In deze denkrichting was de omvang van het algemeen bestuur van Reest & Wieden nog gelijk aan de huidige situatie, namelijk: 25. Echter door de inbreng van de waterschappen Noorderzijlvest en Hunze & Aa's in het artikel 3 overleg is de situatie gewijzigd. In verhouding gezien en rekening houdend met de regionale differentiatie achten de colleges van GS een zetelaantal van 23 redelijk.

Ad 2. en 3. Toelichting op standpunt aantal geborgde zetels en verdeling geborgde zetels

Voorliggende keuze

Er moeten, volgens de wet, minimaal 7 en maximaal 9 zetels worden toegedeeld aan specifieke (geborgde) belangencategorieën. Bij bepaling van het aantal zetels per categorie dient gekeken te worden naar de aard en omvang van het belang van die categorie. Ook moet elke categorie volgens de wet minimaal 1 zetel krijgen.

Verdeling zetels

Voor het verdelen van de geborgde zetels is het uitgangspunt om aan te sluiten bij de economische waarde van een onroerende zaak.

Gevolgd lijn artikel 3 overleg

De gedachte is om, overeenkomstig de suggestie van het Overijssels Dijkgraven overleg (ODO) zoveel mogelijk uit te gaan van een zetelverhouding ingezetenen versus specifieke belangencategorieën van 2:1. Daarnaast wordt rekening gehouden met regionale differentiatie, de omvang van het algemeen bestuur, het belang van de specifieke categorieën en er wordt recht gedaan aan de wens van een hoog democratisch gehalte van het algemeen bestuur.

Voor de verdeling van de geborgde zetels wordt als verdelingsmethode de economische waarde aangehouden. De economische waarde betreft een goede weergave van de aard en de omvang van het door het waterschap te beschermen belang. Daarnaast is het een eenvoudige en transparante methode die aansluit bij de nieuwe financieringssysteem. De geborgde categorieën hebben ook de mogelijkheid om, via de verkiezingen, in het bestuur te komen.

Dit betekent het volgende:

	Noorderzijlvest	Hunze & Aa's	Reest & Wieden	Velt & Vecht
Aantal geborgde zetels	7	7	8	7
Bos/natuur	1	1	1	1
Agrariërs/overig ongebouwd	4	4	4	3
Bedrijven	2	2	3	3

Tabel 1.

Voorstel waterschap Noorderzijlvest in artikel 3 overleg

Het waterschap heeft een voorkeur voor 7 geborgde zetels. Te verdelen als volgt:

Agrariërs/overig ongebouwd	Bedrijven	Bos/natuur
4	2	1

Voorstel waterschap Hunze & Aa's in artikel 3 overleg

Het waterschap heeft een voorkeur voor 7 geborgde zetels. Te verdelen als volgt:

Agrariërs/overig ongebouwd	Bedrijven	Bos/natuur
4	2	1

Bij de motivering van Noorderzijlvest en Hunze & Aa's werd nadrukkelijk aangegeven dat met deze verdeling recht wordt gedaan aan de verhouding in de gebieden. Beide waterschappen kennen in vergelijking met andere waterschappen relatief weinig bos en natuur. Met een verdeling op basis economische waarde is één zetel voor bos en natuur het hoogst haalbare.

Voorstel waterschap Velt & Vecht in artikel 3 overleg

Het waterschap heeft een voorkeur voor 7 geborgde zetels. Te verdelen als volgt:

Agrariërs/overig ongebouwd	Bedrijven	Bos/natuur
3	2	2

Bij de motivering van het zetelaantal van twee voor bos- en natuurterreinen wordt het door de ambtelijke werkgroep gehanteerde criterium van de economische waarde losgelaten, maar gaat het meer om de belangeninbreng. De gedachte van het waterschap is om evenredige vertegenwoordiging te bereiken en om de extra zetel te verdelen op basis van economische waarde. Het voorstel daartoe is om elke categorie 2 zetels toe te delen en de resterende zetel te verdelen op basis van economische waarde. Die extra zetel komt dan terecht bij de categorie agrariërs en overig ongebouwd.

Voorstel waterschap Reest & Wieden in artikel 3 overleg

Het waterschap heeft een voorkeur voor 8 geborgde zetels. Te verdelen als volgt:

Agrariërs/overig ongebouwd	Bedrijven	Bos/natuur
4	3	1

Het waterschapsgebied van Reest & Wieden wordt gekenmerkt door grote bos- en natuurgebieden. Het betreft circa 25% van het beheersgebied. Zeker in het geval van Reest & Wieden was een tweede zetel voor bos en natuur goed denkbaar geweest. De argumentatie van Reest & Wieden voor één zetel is dat, er gelet op de specifieke belangen, draagvlak voor het geheel moet worden gevonden onder de agrarische sector. Daarnaast speelt bij de voorgestane verdeling speelt niet alleen de economische waarde een rol, maar ook bijvoorbeeld het producerend vermogen.

Toelichting standpunten commissie ex artikel 6 Velt & Vecht en Reest & Wieden

De commissie hecht er sterk aan om de zeggenschap voor de ingezetenen (aantal direct gekozenen) en daarmee het democratische gehalte van de verkiezingen zo groot mogelijk te maken. Een andere overweging is dat in de waterschappen de algemene belangen (de ingezetenen) ten opzichte van de specifieke belangen een grotere rol zijn gaan spelen. Voor beide waterschappen komt het zetelaantal voor de geborgde zetels ten opzichte van een zetelaantal voor het algemeen bestuur (waterschap Velt & Vecht 7:21 en waterschap Reest & Wieden 8:23) de commissie ex artikel 6 dan ook redelijk voor. De methode van de economische waarde geeft een goede weergave van de aard en de omvang van het door het waterschap te beschermen belang. Daarnaast is het een eenvoudige en transparante methode die aansluit bij de nieuwe financieringssysteem. Deze dient ons inziens dan ook te worden gehandhaafd. Het expliciet betrekken van het maatschappelijk belang of de maatschappelijke waarde, waarbij natuurbelangen zwaarder tellen, biedt deze eenvoud en transparantie niet. Daarom wordt daar niet voor gekozen. De geborgde categorieën hebben daarnaast de mogelijkheid om via de verkiezingen in het bestuur te komen.

Eén en ander leidt tot de zetelverdeling overeenkomstig het voorstel. Verwezen wordt naar bovenstaande tabel (tabel 1).

Ad. 4. Toelichting standpunt aanwijzen benoemende instantie voor agrarisch en overig ongebouwd

Voorliggende keuze

Voor het agrarisch en overig ongebouwd moet de benoemende instantie worden aangewezen. Deze organisatie moet representatief zijn en continuïteit hebben.

Gevolgd lijn artikel 3 overleg

Voor het aanwijzen van de benoemde instantie voor het agrarisch en overig ongebouwd is voorgesteld om LTO aan te wijzen tenzij deze in een bepaald waterschap niet voldoende representatief is.

Voorstel waterschappen tijdens artikel 3 overleg.

Tijdens het artikel 3 overleg is gebleken dat de waterschappen zich kunnen verenigen met de keuze voor LTO.

Standpunt provincies

Na nader onderzoek blijkt dat gedeputeerde staten en de commissie ex artikel 6 de voorkeur hebben om de betrokken regionale LTO-vereniging aan te wijzen als benoemende instantie. LTO-Noord heeft binnen alle betrokken waterschappen een dekkinggraad van minimaal 60%. Er wordt dan ook voor gekozen om LTO-Noord als benoemende instantie aan te wijzen.

Ad. 5 Toelichting standpunt instellen van kiesdistricten

Voorliggende keuze

Er moet een keuze worden gemaakt voor het instellen van kiesdistricten voor de ingezetenenverkiezingen. Kiesdistricten betekenen dat per kiesdistrict aparte verkiezingen worden georganiseerd voor een tevoren bepaald aantal zetels.

Hoofddlijn van de wetgever is dat, vanuit democratisch oogpunt, verkiezingen over het hele waterschapsgebied in principe de voorkeur genieten. Echter, als instrument voor de borging van de specifieke regionale belangen, is er de mogelijkheid tot het instellen van kiesdistricten. De behoefte aan borging kan aanwezig zijn bij die waterschappen waar grote verschillen zijn in bevolkingsdichtheid (bijvoorbeeld sterk verstedelijkt gebied naast platteland) of in waterhuishoudkundige belangen.

Gevolgd lijn artikel 3 overleg

Het instellen van kiesdistricten is, volgens de wetgever, een nee, tenzij regeling. Tenzij kan zijn de borging van de specifieke regionale belangen bij die waterschappen waar grote verschillen zijn in bevolkingsdichtheid of waterhuishoudkundige belangen (bijvoorbeeld sterk verstedelijkt gebied naast platteland). Tot nu toe is dit niet gebleken. Voorgesteld is dan ook om geen kiesdistricten in te stellen.

Voorstellen waterschappen Noorderzijvest, Hunze & Aa's en Velt & Vecht in het artikel 3 overleg

Deze waterschappen willen, overeenkomstig het voorstel, geen kiesdistricten.

Voorstel waterschap Reest & Wieden in het artikel 3 overleg

Het waterschap stelt voor om kiesdistricten in te voeren. Het waterschap is niet unaniem in dit standpunt. Het waterschap verzoekt de provincies, indien kiesdistricten worden ingesteld, de grenzen niet op de provinciegrens te laten vallen, maar te kijken naar de indeling van het gebied.

Toelichting standpunt GS waterschappen Noorderzijlvest, Hunze & Aa's en Velt & Vecht

Gedeputeerde Staten sluiten zich aan bij de opvatting van de wetgever dat vanuit democratisch oogpunt verkiezingen over het hele waterschapsgebied de voorkeur genieten. Door het instellen van kiesdistricten wordt immers de invloed van de kiezer op het verkiezingsproces op een aantal manieren beperkt: de verdeling van de zetels over het gebied wordt niet aan de kiezer overgelaten (is vooraf reglementair vastgelegd), belangengroepen die in het gehele waterschap mee willen doen hebben te maken met extra beperkingen (moeten in meer kieskringen een lijst indienen), het verkiezingsproces wordt ingewikkelder en daardoor minder transparant voor de kiezer. Daarnaast zullen de verkiezingen qua organisatie ingewikkelder en duurder worden. Ook is het zo dat als er kiesdistricten worden ingesteld, van tevoren het aantal zetels voor dat kiesdistrict is vastgelegd. Een hoge of lage opkomst is dan niet meer bepalend voor de zetelverdeling.

Toelichting standpunten commissie ex artikel 6 Reest & Wieden

De commissie sluit zich aan bij de opvatting van de wetgever dat vanuit democratisch oogpunt verkiezingen over het hele waterschapsgebied de voorkeur genieten. Door het instellen van kiesdistricten wordt immers de invloed van de kiezer op het verkiezingsproces op een aantal manieren beperkt: de verdeling van de zetels over het gebied wordt niet aan de kiezer overgelaten (is vooraf reglementair vastgelegd); belangengroepen die in het gehele waterschap mee willen doen hebben te maken met extra beperkingen (moeten in meer kieskringen een lijst indienen); het verkiezingsproces wordt ingewikkelder en daardoor minder transparant voor de kiezer. Daarnaast zullen de verkiezingen qua organisatie ingewikkelder en duurder worden. Ook is het zo dat als er kiesdistricten worden ingesteld, van tevoren het aantal zetels voor dat kiesdistrict is vastgelegd. Een hoge of lage opkomst is dan niet meer bepalend voor de zetelverdeling.

De commissie wil dan ook geen kiesdistricten instellen voor het waterschap Reest & Wieden.

Ad 6. Toelichting standpunt bepalen aantal leden dagelijks bestuur

Voorliggende keuze

Niet voortvloeiend uit de nieuwe Waterschapswet, maar wel van belang is het aantal leden voor het dagelijks bestuur. (exclusief de voorzitter). Hierbij kan het minimum- en het maximumaantal worden aangegeven.

Gevolgte lijn artikel 3 overleg

Momenteel bepalen de reglementen alleen een maximumaantal. Het ligt dan ook niet voor de hand om nu een minimumaantal te bepalen. Wel is voorgesteld om het maximumaantal terug te brengen naar 4 (exclusief de voorzitter).

Voorstellen waterschappen Noorderzijlvest, Hunze & Aa's en Velt & Vecht in het artikel 3 overleg

Een maximumaantal van 4 db-leden (exclusief de voorzitter) heeft de voorkeur omdat 4 db-leden voldoende is.

Voorstel artikel 3 overleg waterschap Reest & Wieden en Velt & Vecht

Het waterschap Reest & Wieden wil dat het algemeen bestuur zelf de omvang van het dagelijks bestuur kan bepalen. Mochten de provincies toch een maximum willen instellen, dan heeft 5 db-leden de voorkeur. Voor waterschap Velt & Vecht heeft een maximumaantal van 4 db-leden (exclusief de voorzitter) de voorkeur omdat 4 db-leden voldoende is. Het waterschap vraagt aandacht voor de vraag hoe de provincies aankijken tegen benoeming van db-leden van buiten het algemeen bestuur. Wanneer het algemeen bestuur zou bepalen dat het db-lid wordt aangewezen van de specifieke categorie, die slechts met één zetel in het algemeen bestuur is vertegenwoordigd, dan zou deze categorie niet meer als 'controleerend' ab-lid in het algemeen bestuur zijn vertegenwoordigd.

Toelichting standpunt GS waterschappen Noorderzijlvest, Hunze & Aa's en Velt & Vecht

In lijn met de Provinciewet en de Gemeentewet hechten Gedeputeerde Staten eraan om in het waterschapsreglement ook een maximum aantal leden van het dagelijks bestuur op te nemen. Wat betreft het te stellen maximum stelt de commissie voorop dat een klein dagelijks bestuur past bij de algemene tendens om besturen te verkleinen. Een klein bestuur vergroot de mogelijkheden tot professionalisering. Overeenkomstig het voorstel van de waterschappen kiezen gedeputeerde Staten ervoor om een maximum aantal db-leden van 4 in het reglement op te nemen.

Toelichting standpunt commissie ex artikel 6 Velt & Vecht en Reest & Wieden

In lijn met de Provinciewet en de Gemeentewet hecht de commissie eraan om in het waterschapsreglement ook een maximum aantal leden van het dagelijks bestuur op te nemen. De commissie is van mening dat het dagelijks bestuur niet groter moet zijn dan strik noodzakelijk. Wat betreft het te stellen maximum stelt de commissie voorop dat een klein dagelijks bestuur past bij de algemene tendens om besturen te verkleinen. Een klein bestuur vergroot de mogelijkheden tot professionalisering. De commissie ex. artikel 6 kiest om een maximum aantal db-leden van 4 op te nemen. Daarnaast kiest de commissie er, overeenkomstig het verzoek van waterschap Velt & Vecht, voor om in het reglement op te nemen dat ontheffing kan worden verleend van de verplichting dat db-leden uit het AB worden gekozen. Dit maakt het mogelijk dat db-leden van buiten het AB kunnen worden benoemd.

Ad. 7. en 8. Toelichting standpunt invulling toezicht

Voorliggende keuze

Wat betreft toezicht dienen er twee keuzes te worden gemaakt. Hoe wordt het toezicht verdeeld over de provincies en welke besluiten worden (naast wat al in de rijkswetten is bepaald) aan goedkeuring dan wel aan een meldingsplicht t.b.v. repressief toezicht onderworpen.

Gevolgd lijn artikel 3 overleg

Verdeling van toezicht

Voorgesteld is om de huidige verdeling van toezicht tussen de provincies zoveel mogelijk te handhaven.

Besluiten van wezenlijk belang

Er is een landelijk streven om het toezicht te verminderen en te beperken tot besluiten van wezenlijk belang. Voorgesteld is dat als volgt uit te werken. Alleen de peilbesluiten (of bepaalde peilbesluiten) zijn nog goedkeuringsplichtig. Wat betreft melding t.b.v. repressief toezicht gaat dit om besluiten tot aanleg en verbetering van waterstaatswerken die een belangrijk gevolg hebben voor de waterstaatkundige situatie of de hoogte van de te heffen omslagen en om besluiten tot oprichting of deelneming in een rechtspersoon, voorzover hierbij een belangrijk onderdeel van de waterschapstaak betrokken is. De hiervoor genoemde besluiten worden van wezenlijk belang geacht.

Voorstel waterschappen in artikel 3 overleg

De waterschappen kunnen zich vinden in het voorstel van toezicht. Het waterschap Reest & Wieden vraagt verder of GGOR ook separaat aan goedkeuring kan worden onderworpen. Het alternatief is dat met het – gebiedsgewijs - vaststellen van GGOR- iedere keer het waterbeheersplan moet worden herzien en goedgekeurd.

Toelichting standpunt GS waterschappen Noorderzijlvest en Hunze & Aa's

Conform de denkrichting wordt het toezicht beperkt tot besluiten van wezenlijk belang. De huidige verdeling van toezicht tussen de provincies wordt zoveel mogelijk gehandhaafd. Landelijke discussies zullen worden verwerkt bij de eventuele aanpassing van de waterschapsreglementering aan het

ontwerp van de Waterwet. Gedeputeerde Staten kunnen niet instemmen met het verzoek van het waterschap Reest & Wieden om GGOR separaat te benoemen bij de goedkeuring omdat GGOR op grond van de Waterschapswet (artikel 148 en 153) niet is aan te merken als een besluit omtrent de regeling van waterbeheersing of tot de aanleg of verbetering van waterstaatswerken.

Toelichting standpunten commissie ex artikel 6 Velt & Vecht en Reest & Wieden

Conform de voorstellen van de waterschappen wordt het toezicht beperkt tot besluiten van wezenlijk belang. De huidige verdeling van toezicht tussen de provincies wordt zoveel mogelijk gehandhaafd. Landelijke discussies zullen worden verwerkt bij de eventuele aanpassing van de waterschapsreglementering aan het ontwerp van de Waterwet. Gedeputeerde Staten kunnen niet instemmen met het verzoek van het waterschap Reest en Wieden om GGOR separaat te benoemen bij de goedkeuring omdat GGOR op grond van de Waterschapswet (artikel 148 en 153) niet is aan te merken als een besluit omtrent de regeling van waterbeheersing of tot de aanleg of verbetering van waterstaatswerken.

Planning

Termijn	Activiteit
februari 2007	artikel 3-overleg
Mei/juni 2007	artikel 4-overleg conceptreglementen (voorbereiden ontwerpreglement)
week 36 september 2007	advertentie in huis-aan-huisbladen
week 37 t/m week 42 ter inzage tbv van inspraak	inspraak op ontwerp-reglement
Eind 2007	Verwachte inwerkingtreding herziene waterschapswet.
december/januari 2007	vergadering statencommissies Overijssel, Groningen, Drenthe, Friesland
februari/maart 2008	Besluit provinciale staten Overijssel, Drenthe, Groningen, Friesland
maart 2008	Aanbieden reglementen ter goedkeuring aan ministerie Verkeer en Waterstaat
15 april 2008	Goedkeuring reglement
uiterlijk 30 april 2008	bekendmaking reglement en inwerkingtreding
mei 2008	start waterschapsverkiezingen (verspreiden kieslijsten)